

Davos Forumu çox effektli meydancadır

Azərbaycan burada aparılan müzakirələrə öz mövqeyinin, baxışlarının dünyaya çatdırılması üçün geniş imkanlara malik platforma kimi yanaşır

Hər ilin ilk ayının üçüncü ongünlüyündə İsvəçrədə keçirilən Davos Dünya İqtisadi Forumu siyasetçiləri, biznes adamlarını, ictimai təşkilatları bir araya gətirən və dünyada baş verən iqtisadi proseslərin, dünyyanın iqtisadi gündəliyinin, habelə ictimai-siyasi proseslərin müzakirə olunduğu ən böyük platformlardan biridir.

Forum dünyada gedən iqtisadi meyillər haqqında dolğun məlumat əldə etməyə geniş imkan verir. Forum Azərbaycan reallıqlarını beynəlxalq ictimaiyyetə təqdim etmək üçün gözəl bir platforma olmaqla yanaşı, dünyada baş verən iqtisadi meyillər haqqında dolğun məlumat əldə etməyə imkan yaradır. Prezident İlham Əliyev 2007-ci ildən başlayaraq Davosda Forumun illik Toplantısına qatılır, Azərbaycan reallıqlarını dünyaya təqdim edir. Bu dəfə də dövlət başçısının Dünya İqtisadi Forumunun illik toplantısında iştirak etmək üçün İsvəçrə Konfederasiyasına işgizar səfəri başlayıb. O, yanvarın 20-də Davosda "VTB Bank"ın prezidenti-idarə heyətinin sədri Andrey Kostin, "Carlyle Group" şirkətinin həmtəsisi Devid Rubenstein, "CISCO" şirkətinin icraçı vitse-prezidenti və baş maliyyə direktoru xanım Kelli Kramerlə, yanvarın 21-də "Carlsberg Group" şirkətinin baş icraçı direktoru Ces'e Hart, "Signify" şirkətinin baş icraçı direktoru Erik Rondolat, Türkiyənin Xarici İşlər naziri Mövlud Çavuşoğlu, Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brende, Xorvatiyanın Baş Naziri Andrey Plenkoviç, Avropanın Yenidənqurma və İnkışaf Bankının prezidenti Suma Çakrabarti, Rusiyanın "LUKOIL" şirkətinin prezidenti Vahid Ələkbərov, Pakistanın Baş Naziri İmran Khan, Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) baş katibi Məhəmməd Barkində ilə görüşüb.

Bununla yanaşı, Prezident İlham Əliyev Davosda Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində keçirilən "Avrasiya üçün yeni baxış - dayanıqlı inkişaf üçün tərəfdəşlik" mövzusunda iclasda iştirak edib. İclasda

Avrasiyada ölkələrarası əməkdaşlıq məsələsi müzakirə olunub. Həmçinin ticarət, energetika, nəqliyyat sahələrində əməkdaşlıqla bağlı fikir mübadiləsi aparılıb, dördüncü sənaye inqilabının region üçün əhəmiyyəti vurğulanıb. Yanvarın 22-də isə Prezident İlham Əliyev "SUEZ Group"un yeni baş icraçı direktoru Bertran Kamusla, Polşa Prezidenti Andrey Duda, Mongolstan Prezidenti Xaltmaaqıyn Battulqa ilə görüşüb.

Dövlət başçısının Davos səfəri, keçirdiyi görüşlər barədə fikirlərini "Kaspi"yə böyükən politoloq Nəzakət Məmmədova bildirib ki, Davos Forumu dünya miqyasında əhəmiyyətli qlobal bir görüşdür. Onun sözlerinə görə, bu Forum dördüncü ölkələrinin iqtisadi yol xəritəsinə müəyyən edir: "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Davos Forumunda iştirakı ölkəmiz üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Dövlət başçısı ilə Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brende arasında öten il imzalanmış memorandumun davamı kimi imzalanmış niyyət protokolunun əhəmiyyəti qeyd edilə bilər. Sənədə əsasən, Forumun ölkəmizdə regional mərkəz yaradacaq. Bu cür mərkəzlər çox məhdud sayıda ölkələrdə yaradılır ve onların əsas məqsə-

di dördüncü sənaye inqilabının səbəb olduğu çağrış və imkanların həyata keçirilməsidir. Davos Forumu ilə bu mühüm sənədi imzalayan ilk ölkələr arasındaydıq. Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatının baş katibi, Pakistan İslam Respublikasının Baş Naziri, Xorvatiyanın Baş Naziri ilə görüşlərdə mühüm məsələlər müzakirə olunub, o cümlədən enerji, nəqliyyat, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Büttün bunları nəzərə alaraq qeyd etmək olar ki, Davos görüşü hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də mühüm əhəmiyyət malikdir".

Politoloq Elxan Şahinoglu bildirib ki, hər il olduğu kimi, Davosda iqtisadi forum öz işinə başlayıb, müxtəlif dövlətlərin liderləri, nazirlər, siyasi və iqtisadi ekspertlər, o cümlədən dönyanın aparıcı şirkətlərinin rəhbərləri İsvəçrənin kurort şəhərinə toplasılıb. Siyasi şərhçi deyib ki, Davosda əsas müzakirə mövzusu dönyadakı iqtisadi vəziyyət və yeni layihələrdir: "Forum öncəsi ABŞ-la Çin arasında ticarət anlaşmasının imzalanması dönya dövlətlərinin bir az rəhatladı. Çünkü, iki böyük dövlət arasında ticarət müharibəsindən çıxarı eziyyət çəkirdi. Buna baxmayaraq, Davosda bir qrup iqtisadi ekspertin dönyanı gözləyən növbəti iqtisadi böhran haqqında xəbərdarlıqları da müzakirə olunur. Davosda siyasi proseslər, regional münaqişələr və onların həlli yolları barədə fikir mübadiləsi aparılır, bu mövzuda panelər keçirilir. İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif dəvət olunmasına baxmayaraq, Davosa getməkdən imtina edib. Çünkü, Avropanın 3 aparıcı dövləti - Böyük Britaniya, Fransa və Almaniya uranı yenidən zənginləşdirməye başlığına görə İranqa qarşı sanksiyalar haqqında düşünlərlər. Belə olan halda Zərif Davosda nə danişa bilərdi? Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin isə hər il olduğu kimi İsvəçrəyə səfərə gedib Davos Forumunda iştirak edib, müzakirələrə qatılıb".

Politoloq Fikrət Sadıxov da hesab edir ki, Davos Forumu çox effektli bir meydancadır. Onun sözlerinə görə, bu meydancada bir çox siyasetçilər, dövlət başçıları, diplomatlar, ictimai xadimlər, biznesmenlər iştirak edir, iqtisadi, siyasi baxımdan aktual məsələlər müzakirə olunur: "Bu müzakirələrin yekunu olaraq, hətta təreflər arasında mühüm əhəmiyyət kəsb edən sazişlər də imzalanır. Prezident İlham Əliyevin İsvəçrəyə səfərə getməsi, Davos

Forumunda iştirak etmesi artıq ənənə halını alıb. İllərdir ki, dövlət başçısı bu cür mühüm beynəlxalq Forumda iştirakçı olur, Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar, qarşıda duran vəzifələr, sahibkarlar üçün yaradılan şərait, sərmayə cəlbə barədə reallıqları dünyaya çatdırır. Azərbaycan Prezidentinin Forumdakı çıxışları, xarici televiziyalara verdiyi müsahibələr buna əyani misaldır. Davos Forumu Azərbaycanın öz mövqeyini, baxışlarını çatdırması üçün mühüm, geniş imkanlara malik platformadır. Bu dəfə Davosda Avrasiyanın strateji gələcəyi ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Azərbaycan Prezidenti müzakirələrde ölkəmizdə keçirilən parlament seçkiliyi ilə əlaqədar bir sira mühüm məqamlara, o cümlədən budəfəki seçkinin məqsədine, milli maraqlara xidmet edən xarici və daxili siyasetimizə, həyata keçirilən İslahatlara diqqət çəkib, gelecekələr planlarından, gözləntilərdən səhər açıb. Belə görüşlər, müzakirələr Azərbaycanın maraqlarına tam cavab verir, beynəlxalq ictimaiyyətdə ölkəmizin nüfuzunu artırır".

Politoloq Şəbnəm Həsənova Trend-e bildirib ki, bütün iqtisadi tədbirlər arasında Davos İqtisadi Forumu en nüfuzlu forum hesab olunur. Elə bu səbəbdəndir ki, bu forumda səsləndirilən fikirlər, aparılan müzakirələr hər zaman geniş ictimaiyyətin diqqətini cəlb edir və daha qlobal miqyasda müzakirələrə səbəb olur. O bildirib ki, bu forum esnasında hər bir ölkə, onun iqtisadiyyatı, sənayesi, iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətliliyi, dayanıqlılığı haqqında müəyyən bir fikir və imic formallaşır: "Mehz bu amil xarici investorlar üçün bir strateji xəritə, kompas rolunu oynayır. Ölkənin birinci rəsmi şəxsindən bilavasitə məlumat almaq xarici investorları sövgə edir ki, Azərbaycana investisiya qoyuluşunu artırırsılar. Üğurla reallaşdırılan layihələr xarici investorları bir dənə emin edir ki, Azərbaycan investisiya qoyuluşu üçün etibarlı məkandır. Elə bu səbəbdəndir ki, Davos İqtisadi Forumunun rəsmi saytında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycanın vahid və dayanıqlı dünyada rolü" sərəvəhli məqaləsi də Azərbaycanın artan iqtisadi gücünü geniş şəkildə eks etdirir. Bundan əlavə, sözügedən məqalə dönya iqtisadçıları tərəfindən rəğbətlə qarşılıqlı və gələcək iqtisadi artıma zəmin yaratmışdır. Prezident İlham Əliyevin bu il məqaləsini 2016-cı ildə "Azərbaycan İqtisadiyyatının geləcəyi" başlığı altında nəşr olunan məqalesi ilə müqayisə etsək, görərik ki, əgər ötən məqalədə dövlət başçısı geləcək İslahatlara nəzər salır, proqnozlar verir, bu dəfə konkret rəqəmlər göstərir və bu da əvvəlki proqnozların uğurlu nəticəsidir. 2019-cu il üzrə iqtisadi göstəricilərə nəzər salmaq kifayətdir ki, qarşıya qoyulan bütün işlərin uğurla yekunlaşdığını şahidi olaq".

Ş.Həsənova vurğulayıb ki, sözügedən məqalədə eyni zamanda Azərbaycanın enerji layihələrinin də uğurla icra etdiyini göstərən Prezident İlham Əliyev TANAP layihəsinin önəminə toxunaraq onun Türkiyə və Avropanın enerji təhlükəsizliyindəki artan yerini və rolunu qeyd edir: "Bu, onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan dönyanın enerji təhlükəsizliyinə öz səmərəli töhvəsini verir və bundan sonra da bu istiqamətdə işləri davam etdirəcək. Üğurla reallaşdırılan bütün layihələr bir dənə onu göstərdi ki, Azərbaycan investisiya qoyuluşu üçün etibarlı ölkə, strateji tərefədaşdır. Hazırda uğurla reallaşdırılan enerji layihələri də bunu deməyə əsas verir. Ümumilikdə 2019-cu il üzrə iqtisadi göstəricilərə nəzər salsaq, görərik ki, ümumi daxili məhsul 2,2 faiz artmışdır, qeyri-neft sektorunda isə bu artım 3,5 faiz olmuşdur. Sənaye istehsalı 1,5 faiz artıb, qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı isə 14 faizdir. Bu artım həm dövlət vəsaiti hesabına, həm də özəl sektorun fəaliyyəti nəticəsində qeydə alınmışdır. 2019-cu ilin iqtisadi uğurları arasında Dünya Bankının Azərbaycanı 20 ən isləhatçı ölkə siyahısına daxil etməsini xüsusi qeyd etmek lazımdır. Bu, onu deməyə əsas verir ki, ölkə başçısı İlham Əliyev tərefəndən aparılan köklü isləhatlar dönyanın nüfuzlu beynəlxalq qurumları tərefəndən də rəğbətlə qarşılıq".

Alper TURAN